

ПЕРЕДМОВА

Напишімо її разом?

554-й день повномасштабної війни, четвер

Христя:

Кохати — це вибір. Без умов і безумовний. Творити історію кохання під час війни — вибір сміливих. Через сотні кілометрів, але кожним міліметром. Зі страхом-союзником і телефоном-рацією. З (не)повітряним поцілунком під повітряною тривогою. Тут і зараз. Бо навіть Бог не знає, яке завтра готує війна.

Я завжди хотіла написати книжку про кохання. Про інше кохання. Реальне. Таке, яке відчувала сама й бачу в інших. Щось про раціональне «хочу» й нераціональне «вже».

Але ніколи не могла уявити, що писатиму про кохання під час війни в моїй країні.

Про інше. Реальне. Таке, яке бачу сама й відчуваю в інших. Про раціональне «мусиш» і нераціональне «не йди».

Навесні 2022 року багато з нас питали себе: «Що я можу зробити, крім волонтерства? Де ще з мене може бути користь?». Якоїсь миті мозок випалив: «Роби те, що вміеш найкраще!».

А що я вмію найкраще?

Писати і слухати. Слухати і писати.

І це правильна відповідь, Христю! Тільки от — про що?

Про кохання. Ти маєш писати про кохання. Бо це про силу. Про надію. Про життя.

Навіть після життя.

Вирішено! Можете писати своїм подругам! :)

«Алло, Віко! Давай писати історії кохання!»

І Віка сказала: «Давай!».

Віка:

Квітень. Чернівці. Другий місяць повномасштабної війни. Я в порожній квартирі намагаюся нарешті зайняти себе звичними справами. Звідкoli чоловік долучився до Збройних сил, мое життя змінилося докорінно.

«Люблю тебе» одне одному почастішли.

«Я поруч морально» стало остров'ям, що тримав під час новин зі звільненої Бучі.

Чоловік. Мама. Найкраща подруга.

Єдині люди, з якими я постійно на зв'язку.

«Пари одружуються! Зараз! Уявляєш?» — чую зі слухавки нарешті натхненний голос Христі.

«Тааак! Ми дамо надію!» — відповідаю, бо так хотілося віри у краще.

Уже в травні моя квартира наповнилася ідеями.

На великому папері ми малювали стрілки й міркували над місією, планом дій та майбутнім нашого проекту.

«50 історій кохання? Якось мало ніби...»

«100?»

«Скорі сотий день війни, кінця її поки не видно...»

«Значить, 100!»

Так і записали. Зберемо. Архівуємо. А потім книжку видамо. І виставку зробимо на основі історій. І подкаст.

На сотий день війни ми вирішили презентувати наші плани в соцмережах. Через тривогу пости довелося

писати в шафі між двома стінами. У цій самій шафі вийшов у світ наш проект.

Ми зрозуміли, що людям ідея відгукнулася, уже з перших коментарів і репостів у соцмережах. Тож почали шукати менеджерок та авторок, які хотіли б писати разом із нами. Настя погодилася одразу.

Настя:

«Я тебе... війна» — це про найвищий прояв довіри свого найсокровеннішого. Багато чого в розмовах було «не для запису», бо герої ділилися своїми болем і відчаем, які вже за кілька хвилин змінювалися на рішучість рухатися далі.

Це вже зараз, за рік існування проекту, ми можемо сказати, що історії «Я тебе... війна» почули й побачили у Штатах, Канаді, Польщі, Румунії завдяки колегам-журналістам, а запуск кампанії до Дня закоханих зібрав мільйонну аудиторію в Україні.

А спочатку була всього лише ідея, з якою ми йшли до незнайомих людей і сподівалися, що вони нам довіряться.

У нас вийшло.

Чи існує кохання під час війни?

Існує.

Яке воно?

Різне. Але об'єднує всі ці історії те, що вони не мають нічого зайвого, крім голої широті в почуттях.

Чи надовго це почуття?

Хіба це має значення?

Аня:

Немає правильного моменту для кохання. Правда ж? Але є правильний момент для чесних проектів.

Таким для мене став червень 2022-го, коли я відчула, що «Я тебе... війна» — це і моя історія.

Для мене цей проект про людей. Про подруг і однодумців. Сміливих і чуттєвих, що відкривають свої серця і лікують душі одного. Людей, які хочуть чути й бути почутими.

Людей з амбітними мріями, попри всі обставини їх страхі. Мріями про класну команду авторів і авторок, архів 100 історій кохання, книжку, виставку й подкаст.

Пам'ятаю, як з'явилося неймовірне партнерство з видавництвом Vivat. Як планували книжку, змінювали, редактували, затверджували. А зараз ти читаєш цю передмову... Привіт! :) Мрії здійснюються.

Нічого із цього не було б можливим без нашої команди однодумців, які об'єдналися під час війни заради кохання та завдяки йому.

I, попри всі обставини їх страхі, ми рухаємося далі... Наступного року наша команда зможе сказати тобі «Привіт!» особисто під час виставки нашого проекту. Ти ж прийдеш, правда?

Ельвіна:

Із сотні історій ми написали вже половину. Двадцять п'ять із них ви прочитаете в книжці. Наша маленька редакція з десяти людей і далі створює ці історії. Творчість частини з них ви прочитаете тут.

Рік тому я заповнила дві анкети: «Розкажіть свою історію!» та «Долучайтеся до команди». Так я стала проектною менеджеркою, а свою історію розповім після перемоги. Цей проект і про мене.

Бо сім років тому мій хлопець сказав: «Я пішов захищати Схід України, щоб війна не прийшла до мене додому». Та вона прийшла.

Тепер він робить усе можливе й неможливе, щоб повернути свій дім.

Христа:

Ця книжка — про вибір.

Боротися. Кохати. Жити. Чекати. Мріяти. Рятувати. Пробачати. Змінювати. Перемагати.

Це 25 історій кохання людей, яких ви не знаєте особисто, але відчуєте метафізично. А замість післямови ви відкриєте для себе погляди фахівців і фахівчинь із різних галузей, які спробують пояснити, що відбувається в нашому мозку, коли ми закохуємося, як кохання лікує й допомагає вижити та що найскладніше на шляху коханої війни.

Ця книжка про світло, яке долає темряву.

Світло, яке здолає темряву.

Про інше кохання.

Про наше.

І про твоє.

Христина Біляковська, ідеїниця, співавторка проекту

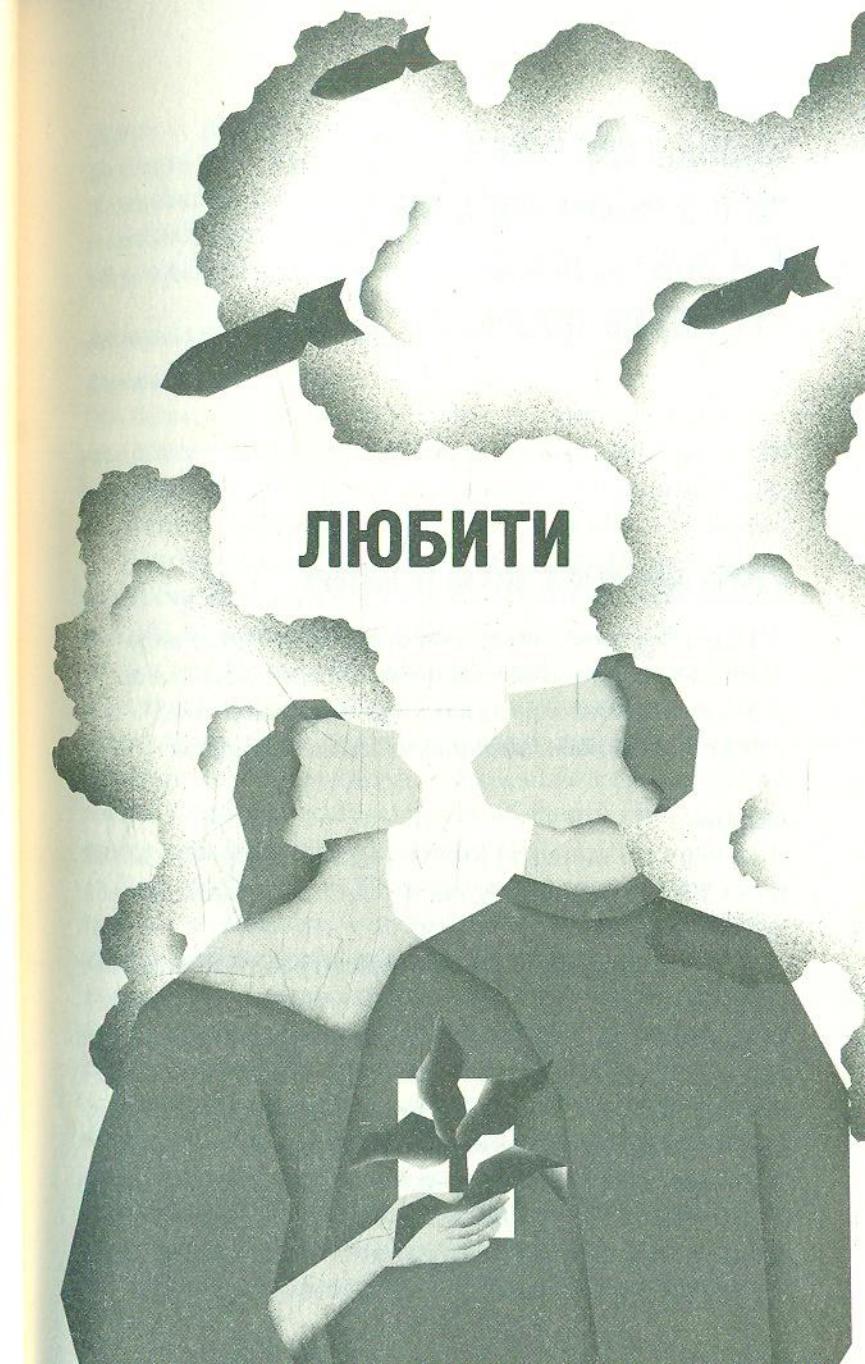
Вікторія Середа, співавторка, редакторка проекту

Анастасія Вуйко, комунікаційниця проекту, авторка

Анна Мишко, менеджерка з розвитку, авторка

Ельвіна Ісмаїлова, менеджерка проекту

ЛЮБИТИ

**«ВОНА ЗАПИТУВАЛА:
“ЩО З МОЇМИ НОГАМИ?”,
А Я ПОВТОРЮВАВ:
“УСЕ БУДЕ ДОБРЕ...”»**

ІСТОРІЯ ОДРУЖЕННЯ ОКСАНИ ТА ВІКТОРА

Відео з їхнього весілля облетіло всю Україну. Репост за репостом. Коментар за коментарем. Я теж поширила це відео на власній сторінці й тут-таки написала Оксані.

117-й день повномасштабної війни, понеділок

Оксана:

Наш перший танець відбувся в Центрі хірургії Львова. Я — у Віті на руках, але, звісно, раніше я уявляла собі все це інакше...

Після освідчення ми хотіли просто розписатися. Може, посидіти в кафе. Та коли були в РАЦСі, нам зателефонувала Леся — волонтерка, яка постійно навідувалася нас у лікарні. Спекла весільний торт, принесла в лікарню білу сукню... Увесь лікарняний колектив зібрається в палаті, щоб відсвяткувати наше весілля.

Раптом пані Наталя (її чоловік — військовий лежав у сусідній палаті) принесла ноутбук і ввімкнула пісню Дзідзьо «Наречена». Вітя підхопив мене на руки, щоб ми станцювали. Бо що ж за весілля без першого танцю?

Вітя:

Те цінне, що в нас залишилося після одруження, — це її весільний віночок, який тепер у батьків у Полтаві, і наші обручки. Дивишся на обручку — й одразу згадуєш, як усе відбувалося, як горіли від щастя її очі.

ЛУГАНСЬКА ОБЛАСНА ЛІКАРНЯ

Оксана:

Ми були знайомі з моїх 12 років. Він жив у селищі Вовчоярівка у нас на Луганщині, моя мама працювала там у ФАПі. Коли там проводили заходи, вона завжди брала мене із собою — там я і познайомилася із Вітею.

У дитинстві ми разом їздили в табір. Потім почали зустрічатися, уже шість років живемо в цивільному шлюбі. Ми маємо двох дітей: синові сім років, донечці — п'ять. На першому місці для нас завжди були діти, а одруження ми постійно відкладали на потім. Спотячку були шість років мого навчання в медичному одночасно з двома декретними відпустками. Після цього — робота в Луганській обласній лікарні медсестрою в дитячому відділенні.

Коли розпочалася війна, я поверталася додому з нічної зміни. Доїхала, дякувати богу, нормально. Потім транспорт перестав працювати, тому їздила зі знайомими. Ми всі підлаштовувались одне під одного, щоб якось діставатися роботи. Так я їздила на чергування в Северодонецьк.

На початку березня (здається, з 2 на 3 березня) була моя остання нічна зміна. Тоді й обстріляли нашу лікарню. Відділення швидкої постраждало, в інших повилітало скло. У реанімації перебили постачання кисню. Там було двоє діток, які не могли дихати без кисню більше як дві хвилини. Пошкодили тепло- та газопостачання.